

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Inquitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Erat & alterius generis clavus, qui Septembribus Idibus ficebat per annos singulos in sacra Clavis annalium, adrum adiumentis, ad annorum numerum colligendum, quia paryus tunc erat literarum uetus isque clavus annalis appellabatur.

DE CUNEO. CAP. LVII.

Contra vero Cuneus, quae vel natura sunt solida, vel arte compacta, conglutinata & applicita cunctant, discutit atque dissolvit, discissaque separat, & a clavo totus diversus abit. Ideoque inter instrumenta necessitatis, quae fortuna operam suam subministrat, appingitur. Super eo est igitur dissendum.

DISSOLUTIO. CAP. LVIII.

Posito siquidem firmandi signo, quod per clavum indicatur, ubi scilicet fortuna quipiam stabilitate videatur, cum & ejusdem munus sit, ea quae firmissima judicentur in humanarum rerum iudiciorum dissolvere, loco dimovere, discutere, atque disjicare: additus est ad necessitatis insignia cuneus, qui nimurum, ut dictum, dissolvendi, discindendi, atque separandi symbolum est. Et veluti per clavum firmatum aliquid ostendimus, ita per cuneum, infirmatum aut loco dimotum indicamus. Additum & ahenea haec gestari manu, ut viciſſitudinis hujus perpetuitas numquam defutura com- monſtretur: siquidem, ut ſepe alibi docuimus, perpetuitatem indicat a: propterea quod rubigine numeratione non abſumitur: ideoque Vegetius probat a reos clavos configendis navibus, quos ferreis anteponit, que eos tempore & humore celeriter rubigo consumat: illos etiam in fluctibus permanere incolunt manus eſtum fit.

DE UNCO. CAP. LIX.

Quæ vero de Unco & Plumbo subsequuntur apud Horatium, eandem faciunt sententiam: si- quidem unco trahi, quo loco deſet, fierint, a: ſepe præfertim maiestatis rei, ſolitum, apud rerum scriptores ſepe legimus: quare congruit uncus cuneo.

DE PLUMBO. CAP. LX.

Plumbum vero clavo per quam simile est, propterea quod eo infuso, & ſtatua, & alia operum difficultorumque moles cohærentur, & firmitate ſtabiliuntur: & ſuapte natura eft adeo ponderofum, ut etiam ſi non ad operis adhibetur firmitatem, quam diſculter loco dimoveas, per ſe valeat significare.

HEBETUDO. CAP. LXI.

Alioquin plumbum hebetudinis indicium eft. Nam cum velocissima eſſe debeat mentis agitatio plumbum in eo, qui acutioris ingenii laude commendandus eft, ubi quem tardiorē ad ea excogitanda, ingeniū, confulenda, conſtituenda, adeunda, peragendave, quae uſu veniunt, inspererimus, a contatione ipsa, vel ab immobilitate, plumbum ingenium per cavillum exprobramus. Unde in Tusculanis Cicerone: Ni Jane in Physicis plumbi ſumus. Et pro inefficaci & inutili, atque inani ſermone plumbum gladium, aut pugionem, apud eumdem Tullium invenias.

IN IQUITAS. CAP. LXII.

Illud etiam in Divinis literis obſervatur, quod iniquitas per plumbum intelligitur. Iniquitas enim secundum Zacharia Propheta yifum, ſuper plumbi talentum ſedet. Vetus enim ponderis modus eft talen-

Quinetiam

forſan repre-

citati, hinc

Pythag.

Γαυψό-

νηγα αι

τερέΦενι

Ques ſunt

unguis, un-

cius, nenus

tria.

Cicerone in e-

piſtolis ad

Atticum.

Lib. quædeſi-

nibonori

& D. An-

gusti, libri. 31

contra Ju-

lianum,

talen-

talentum. Ideoque Pharaonis exercitus, utpote qui in iniuitate permanxit, tanquam plumbum in imas aquas pessum iit, ibique supinus in cavo profundi alveo recubuit, ut ait Adamantius.

DE VECTE. CAP. LXIII.

Quid pondus significaret indicavimus: sed reliquum est instrumentum ponere, quo magna quantumlibet pondera facile moveantur.

ARS NATURÆ VICTRIX. CAP. LXIV.

IS vectis est, per quem, artem humana industria comparatam, quæ naturam longe vincat, indicamus, negotiave per difficultia minimo conatu confecta. De vecte fane, deq; aliis machinis Antiphō Poeta senariolo eo, quem citat Aristoteles in Mechanicis, arte nos ea superare docet, quibus rei natura ipsa repugnare videbatur. Magnas enim rerum moles loco dimovemus adacto vecte, hypomochlio, quem nostri Suppresiam vulgo vocant, centri loco summissio, pondera supra omnium, qui rem non inspexe, fidem tollimus: & eorum, qui inspexere, sed causam non intellexere, admiratione, hoc illuc arbitrio nostro promovemus. Atque hoc est, quod in primis admirabile dicit Philosophus, quod quipiam pondus virium imbecillitate loco movere non potest, id ipsum facile commovere, & hac illacue ducere, adjuncto ve- tis pondera tam exiguo, si reliqua molis motæ magnitudinem contempleri.

DE CLAVI. CAP. LXV.

Praestat utrumque clavis, quod & cuneus & clavus: eadem enim aperit & claudit, hoc est, ligat & solvit, & in manu Jani præcipue statuetatur.

PUDOR. CAP. LXVI.

DE qua quidem multa Poeta nostri. Sed ut figura, ubi agitur serio, prætereamus, Fabii Pictoris si modo legitimum est id opusculi, interpretationem afferemus, qui Janum dicit ad pudorem & sanctimoniam, domorum primum valvas, feras & claves excogitasse, ab eoq; janus appellatas: unde claves in simulacris, in beneficio hujus memoriam gestet.

SECURITAS. CAP. LXVII.

Alli dicunt securitatis ejus lignum esse, quæ passim eo regnante fuit: domos enim omnium religione ac sanctitatem munita fuisse prædicant. Alii a cludendi aperiendique anni officio, quod munus ejus esse Dei putabant, claves additas arbitrantur: eaque de causa Clusium & Patulcium appellatum. Ad hujus instar Apollo cognomento κυραιος, colebatur apud Græcos, quod ineuntis & exuentis anni arbiter haberetur. Janum vero eundem esse ac Solem, a multis ubique disputatum.

PORTUNUS. CAP. LXVIII.

Neque tamen Janus tantum cum clavibus, verum & Portunus cum clavi figurabatur in manu: nam & portarum Deus esse putabantur.

PARTUS. CAP. LXIX.

Erat etiam olim ritus, ut nuptialibus inter alia clavis quoque mulieribus traderetur. Id autem boni omnis causa geri solitum ad partus scilicet facilitatem illis comprecandam. Et hoc significatio in facris literis saepe invenies, Vulvam aperire.

JOAN.

